

TNS (w Polsce TNS OBOP) został wyłącznym partnerem Komisji Europejskiej w dziedzinie realizacji unijnego sondażu Standard Eurobarometer – największego tego typu badania na świecie.

KSIĄŻKA W NASZYM DOMU I W BIEGU ŻYCIA

Warszawa, lipiec 2008 roku

W sondażu TNS OBOP z 5-9.06.2008 zbadano obecność książki w naszych domach i jej rolę w naszym życiu.

- Książki, inne niż podręczniki szkolne, znajdują się w domach 86% badanych, a nie ma książek w domach 14%.
- W 35% domów posiadających książki, książek tych jest kilka lub co najwyżej kilkanaście, w 27% domów jest ich 20-50, w 17% domów jest ich 50-100, a w 19% - ponad 100.
- W 37% rodzin, w których są książki, w 2008 r. nie kupiono ani jednej książki, w 19% wydano na książki do 50 zł, w tyłuż do 100 zł., a w 25% rodzin wydano na książki ponad 100 zł.
- Każda z wyróżnionych form kontaktu z książką w domu rodzinnym (obecność książek, kupowanie i wypożyczanie książek przez rodziców, czytanie dzieciom książek na głos, zachęcanie do czytania) może mieć wpływ na poziom wykształcenia osiągniętego przez dzieci.

Cytowanie, publiczne odtwarzanie, kopiowanie oraz wykorzystywanie w innej formie danych, informacji i opracowań zawartych w tej publikacji jest dozwolone pod warunkiem podania źródła: TNS OBOP.

W dyskursie publicznym zderzają się ze sobą dwa przekonania: jedno – że dziś książka jest wypierana przez przekazy ikoniczne (telewizję, filmy, czasopisma „do przeglądania”), a drugie – że, mimo wszystko, sprzedaż książek rośnie. Obu tym przekonaniom wspólny jest pogląd, że książka jest szczególnie wartościową formą przekazu kulturowego i że w jej roli edukacyjnej i w pobudzaniu rozwoju umysłowego nic jej nie zastąpi. Podejmowane kampanie na rzecz czytania książek dzieciom wyrastają z tego właśnie poglądu. W przeprowadzonym w dn. 5-9 czerwca 2008 r. sondażu TNS zbadał obecność książki w naszych domach i jej ważny wpływ na nasze życie¹.

KSIĄŻKI W DOMU

Książki, inne niż podręczniki szkolne, znajdują się w domach 86% badanych, a nie ma książek w domach 14% badanych. Z pewnością ta druga, „negatywna” liczba jest nieco zaniżona - niektórzy badani woleli pokazać się od „dobrej strony” i odpowiedzieli „tak” nawet wtedy, gdy w ich domu nie było książek. Warto przypomnieć, że w pierwszej połowie lat 1970., w badaniach Instytutu Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego w odpowiedzi na podobne pytanie, o braku książek w domu powiedziało ok. 40% badanych, odsetek domów, w których nie ma żadnych książek, od tego czasu zmniejszył się więc mniej więcej trzykrotnie.

W 35% domów posiadających książki, książek tych jest kilka lub co najwyżej kilkanaście, w 27% domów jest ich 20-50, w 17% domów jest ich 50-100, a w 19% - ponad 100.

¹ Sondaż zrealizowano w dniach 5-9 czerwca 2008 r. na ogólnopolskiej, losowej, reprezentatywnej próbie 1005 mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat. Maksymalny statystyczny błąd pomiaru dla tej wielkości próby wynosi +/- 3,1%, przy wiarygodności oszacowania równej 95%.

Wykształcenie	Czy w Pana(i) domu są książki, inne niż podręczniki i lektury szkolne?						
	Tak	Mniej więcej, ile? (% wśród badanych, w których domu są książki)					
		Do 10	Do 20	Do 50	Do 100	100+	Trudno powiedzieć
Podstawowe, gimnazjalne	68	24	33	23	9	8	3
Zasadnicze zawodowe	85	17	23	32	14	11	3
Średnie, pomaturalne	90	13	20	28	21	16	2
Licencjat, wyższe	97	4	12	20	25	37	2
Ogółem	86	14	21	27	17	19	2

Posiadanie w domu książek silnie zależy od wykształcenia badanych. W domach 68% badanych z wykształceniem podstawowym są książki, przy czym w większości (57% spośród badanych, w których domu są książki) jest to kilka lub co najwyżej kilkanaście tomów, a ponad 100 tomów zdarza się bardzo rzadko (8%). W domach badanych z wykształceniem wyższym książki są praktycznie zawsze (97%), tylko w 16% spośród badanych, w których domu są książki jest to kilka lub kilkanaście książek, a w 37% jest to ponad 100 książek.

Z wynikami z poprzedniej tabeli związane są logicznie wyniki w tabeli następnej. Informują one o wielkości wydatków na książki w rodzinach badanych – wśród ogółu oraz w rozbiciu na grupy wykształcenia.

Wykształcenie	Ile mnie więcej wydano od początku roku na książki w Pana(i) gospodarstwie domowym? (% wśród badanych, w których domu są książki)					
	0 zł	do 50 zł	do 100 zł	do 250 zł	do 500 zł	ponad 500 zł
Podstawowe, gimnazjalne	66	14	9	8	1	2
Zasadnicze zawodowe	53	18	12	11	3	3
Średnie, pomaturalne	32	21	24	12	8	3
Licencjat, wyższe	13	17	27	22	13	8
Ogółem	37	19	19	15	6	4

W 37% rodzin, w których są książki, w 2008 r. nie kupiono dotychczas ani jednej książki, w 19% wydano na książki do 50 zł, w tyłuż - do 100 zł., a w 25% rodzin wydano na książki ponad 100 zł. Ciekawsze są różnice między grupami wykształcenia. Dwie trzecie (66%) rodzin badanych z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnych, w których już są jakieś książki, w 2008 r. nie wydała na książki ani złotówki. Jeśli weźmiemy pod uwagę, że 32% rodzin *wszystkich* badanych z takim wykształceniem nie ma w domu żadnych książek, to **78% wszystkich** rodzin badanych z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnych, w 2008 r. nie kupiło ani jednej książki. Dla kontrastu, 43% rodzin badanych z wykształceniem licencjackim lub wyższym, w których już są jakieś książki (a są prawie we wszystkich) w 2008 r. wydało na książki ponad 100 zł, w tym 8% ponad 500 zł (czyli kupiło kilka, kilkanaście lub nawet więcej książek).

Książka w domu stanowi część kapitału kulturowego rodziny, przedstawione tabele pokazują jego stratyfikacyjne zróżnicowanie. Pod badanym względem rodziny lepiej wykształcone są też lepiej wyposażone.

KSIĄŻKI W BIEGU ŻYCIA

W drugiej części badania zapytano badanych o ich domowe doświadczenia z książkami. Uzyskane odpowiedzi, jakkolwiek z pewnością obciążone pragnieniem pokazania swoich rodziców jako ludzi świątłych i dbałych o rozwój dzieci, pokazują możliwy różnicujący wpływ doświadczeń z książkami na indywidualne drogi życiowe.

Czy gdy był(a) Pan(i) dzieckiem, to ...	Wykształcenie				
	Ogółem	Podstawowe /gimnazjalne	Zasadnicze zawodowe	Średnie, pomaturalne	Licencjat, wyższe
	% odpowiedzi twierdzących				
w Pana(i) domu były książki?	85	60	82	92	96
rodzice kupowali książki	74	41	68	82	87
rodzice wypożyczali książki z biblioteki	58	40	48	66	70
rodzice lub inni dorośli czytali Panu(i) książki na głos	55	32	41	62	75
rodzice lub dorośli zachęcali Pana(i) do czytania książek	79	55	76	87	87

Każda z pięciu wyróżnionych form kontaktu z książką w domu rodzinnym jest pozytywnie związana z poziomem osiągniętego później wykształcenia. Dzieciństwo badanych z wykształceniem wyższym i dzieciństwo badanych z wykształceniem podstawowym bardzo się różniły, a najbardziej różniły się pod tym względem, który wymagał od rodziców największego zaangażowania osobistego. Tym jest czytanie na głos książek dzieciom. Wśród badanych z wykształceniem wyższym takie doświadczenie jest przeszło dwukrotnie częstsze (75% - 32%) niż wśród badanych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym. Silny różnicujący wpływ ma też kupowanie książek (87% - 41%) - nie tyle samo posiadanie, ale kupowanie, praktyczne działanie.

*

Wyniki przedstawione w obu częściach tego komunikatu sugerują istnienie ważnego mechanizmu społecznego. Ludzie lepiej wykształceni tworzą już w domu lepsze środowisko rozwojowe dla swoich dzieci; pobudzanie kontaktu z książką jest tylko fragmentem tego działania. Dzieci z bogatszymi *wczesnymi* doświadczeniami z książką osiągają potem wyższe stopnie wykształcenia i oni z kolei wyposażają swoje dzieci w ten szczególny kapitał kulturowy. Także w ten sposób utrwała się struktura społeczna.

Czy w Pana(i) domu są książki, inne niż podręczniki i lektury szkolne?				
		ODPOWIEDZI W PROC.		LICZBA OSÓB
		Tak	Nie	
OGÓŁEM		86	14	1005
PŁEĆ	mężczyźni	86	14	480
	kobiety	86	14	525
WIEK	15-19 lat	88	12	84
	20-29 lat	88	12	199
	30-39 lat	91	9	168
	40-49 lat	93	7	161
	50-59 lat	85	15	178
	60 lat lub więcej	75	25	215
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	68	32	156
	zasadnicze zawodowe	85	15	277
	średnie i pomaturalne	90	10	296
	licencjat, wyższe	97	3	140
	jeszcze się uczy	89	11	136
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	79	21	379
	miasto do 100 tys.	87	13	327
	miasto 101-500 tys.	93	7	178
	miasto pow. 500 tys.	93	7	121
REGION	małopolski	84	16	163
	wschodni	83	17	110
	katowicki	89	11	157
	dolnośląski	88	12	104
	wielkopolski	89	11	123
	pomorski	86	14	137
	centralny	84	16	211
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	91	9	483
	nie pracuje zawodowo	81	19	522
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	100		87
	prywatni przedsiębiorcy	98	2	31
	pracownicy administracji i usług	89	11	155
	robotnicy	88	12	179
	rolnicy	87	13	31
	gospodynie domowe	88	12	45
	emeryci i renciści	79	21	289
	uczniowie i studenci	89	11	136

	bezrobotni	69	31	52
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	91	9	284
	średnia	87	13	605
	zła	69	31	116
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	86	14	545
	wierzący i niereg. praktykujący	84	16	310
	wierzący lecz niepraktykujący	88	12	129
	niewierzący	90	10	21
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	87	13	77
	centrolewicowe	96	4	73
	centroprawicowe	87	13	107
	prawicowe	87	13	253
	trudno powiedzieć	84	16	495
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	78	22	208
	raczej się nie interesuje	85	15	418
	raczej się interesuje	91	9	328
	bardzo się interesuje	94	6	51
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LPR	69	31	7
	PO	92	8	267
	Partia Demokratyczna	100		15
	PSL	93	7	25
	PiS	86	14	127
	Samoobrona	51	49	5
	Sojusz Lewicy Demokratycznej	89	11	32
	żadna	88	12	10
	inne	87	13	11
	niezdecydowani	81	19	87

Mniej więcej ile tomów?									
		ODPOWIEDZI W PROC.							LICZBA OSÓB
		do 10	do 20	do 50	do 100	do 500	ponad 500	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		14	21	27	17	14	5	2	864
PŁEĆ	mężczyźni	13	21	28	17	15	5	1	413
	kobiety	15	20	27	16	12	5	3	451
WIEK	15-19 lat	14	22	29	13	15	6		75
	20-29 lat	18	25	25	13	11	4	3	175
	30-39 lat	12	22	33	20	8	4	1	153

	40-49 lat	11	20	28	17	17	5	3	150
	50-59 lat	15	15	27	15	19	7	3	152
	60 lat lub więcej	14	20	24	20	13	6	3	160
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	24	33	23	9	6	2	3	106
	zasadnicze zawodowe	17	23	32	14	10	1	3	236
	średnie i pomaturalne	13	20	28	21	11	5	2	266
	licencjat, wyższe	4	12	20	25	26	11	2	136
	jeszcze się uczy	13	18	28	10	19	9	3	121
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	21	20	30	12	13	2	3	301
	miasto do 100 tys.	13	24	26	15	14	5	3	286
	miasto 101-500 tys.	10	18	30	21	12	9	1	166
	miasto pow. 500 tys.	6	19	20	27	18	9	2	112
REGION	małopolski	14	17	35	14	14	2	3	137
	wschodni	20	22	17	19	10	12		91
	katowicki	15	26	31	11	13	3	2	139
	dolnośląski	12	12	25	27	21	3		92
	wielkopolski	19	19	23	15	9	8	7	110
	pomorski	9	23	34	14	12	6	2	118
	centralny	12	22	24	19	16	5	1	178
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	13	21	28	19	14	4	2	439
	nie pracuje zawodowo	15	20	27	14	14	7	3	425
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	4	10	23	22	28	12	1	87
	prywatni przedsiębiorcy		12	24	40	16	5	4	30
	pracownicy administracji i usług	10	24	35	16	11	2	2	137
	robotnicy	21	27	24	17	8	1	2	158
	rolnicy	19	19	38	11	13			27
	gospodynie domowe	25	26	30	8	4		7	40
	emeryci i renciści	14	17	27	19	14	7	2	227
	uczniowie i studenci	13	18	28	10	19	9	3	121
	bezrobotni	22	46	13	11	2	7		36
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	14	20	26	14	14	8	3	258
	średnia	13	21	28	18	13	4	2	526
	zła	24	18	24	13	17	4	1	80

STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	17	19	29	16	12	3	3	470
	wierzący i niereg. praktykujący	12	24	28	18	12	5	2	262
	wierzący lecz niepraktykujący	9	23	18	18	23	8	1	113
	niewierzący		6	27	14	15	38		19
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	3	12	30	24	22	10		66
	centrolewicowe	9	12	35	20	12	9	3	71
	centroprawicowe	16	14	26	19	20	6		93
	prawicowe	16	14	25	18	15	10	2	220
	trudno powiedzieć	16	29	27	14	11	1	3	414
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	16	28	28	14	9	0	5	162
	raczej się nie interesuje	16	25	25	17	13	2	2	357
	raczej się interesuje	13	14	31	18	15	8	2	297
	bardzo się interesuje		4	19	20	28	29		48
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LPR	45	19	15		21			5
	PO	11	17	27	21	13	7	3	246
	Partia Demokratyczna	16	10	15	32	26			15
	PSL	15	12	31	9	26	8		23
	PiS	15	21	25	20	8	9	2	110
	Samoobrona	65			35				2
	Sojusz Lewicy Demokratycznej	4	5	24	15	28	24		28
	żadna	12	8	26	30	14		10	8
	inne	8	34	15	23	20			9
	niezdecydowani	23	17	29	13	12		6	71

Ile mniej więcej wydano od początku tego roku na książki w Pana(i) gospodarstwie domowym?

		ODPOWIEDZI W PROC.						LICZBA OSÓB
		0 zł	Do 50 zł	Do 100 zł	Do 250 zł	Do 500 zł	Ponad 500 zł	
OGÓLEM		37	19	19	15	6	4	864
PŁEĆ	mężczyźni	38	18	18	18	4	3	413
	kobiety	35	21	19	12	8	5	451
WIEK	15-19 lat	9	32	26	26	3	4	75
	20-29 lat	31	18	20	19	10	3	175
	30-39 lat	35	21	23	12	5	4	153

	40-49 lat	35	13	21	14	8	10	150
	50-59 lat	40	22	15	13	7	2	152
	60 lat lub więcej	56	17	10	13	3	2	160
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	66	14	9	8	1	2	106
	zasadnicze zawodowe	53	18	12	11	3	3	236
	średnie i pomaturalne	32	21	24	12	8	3	266
	licencjat, wyższe	13	17	27	22	13	8	136
	jeszcze się uczy	15	26	18	30	7	5	121
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	36	22	21	13	3	5	301
	miasto do 100 tys.	44	17	16	13	8	2	286
	miasto 101-500 tys.	30	18	20	17	8	7	166
	miasto pow. 500 tys.	30	19	18	23	9	2	112
REGION	małopolski	40	23	10	17	7	3	137
	wschodni	35	21	17	10	11	6	91
	katowicki	43	19	15	13	5	5	139
	dolnośląski	42	15	24	13	6		92
	wielkopolski	39	16	15	20	1	8	110
	pomorski	34	21	24	13	4	4	118
	centralny	27	19	25	17	8	3	178
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	32	19	22	14	9	4	439
	nie pracuje zawodowo	42	19	15	17	4	4	425
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	12	10	30	26	13	10	87
	prywatni przedsiębiorcy	15	21	22	18	19	5	30
	pracownicy administracji i usług	24	24	28	10	12	1	137
	robotnicy	52	20	14	10	1	2	158
	rolnicy	32	19	16	13	12	10	27
	gospodynie domowe	34	24	27	5	5	5	40
	emeryci i renciści	57	16	9	12	2	3	227
	uczniowie i studenci	15	26	18	30	7	5	121
	bezrobotni	44	16	25	10		5	36
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	26	15	25	19	8	6	258
	średnia	37	22	17	14	6	3	526
	zła	66	17	7	6	2	2	80
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	38	20	17	14	7	4	470
	wierzący i niereg. praktykujący	37	17	21	13	7	5	262
	wierzący lecz niepraktykujący	32	20	20	21	4	2	113

	niewierzący	15	19	16	44		6	19
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	27	16	26	18	7	6	66
	centrolewicowe	25	15	27	24	6	3	71
	centroprawicowe	21	20	31	19	5	3	93
	prawicowe	32	19	19	17	7	6	220
	trudno powiedzieć	46	21	13	11	6	3	414
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	42	22	16	11	6	4	162
	raczej się nie interesuje	40	19	18	15	6	2	357
	raczej się interesuje	31	19	21	17	5	7	297
	bardzo się interesuje	26	17	14	24	15	6	48
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LPR	33	19	12	15		21	5
	PO	30	21	25	15	5	4	246
	Partia Demokratyczna	25	26	29	6	14		15
	PSL	32	7	25	15	7	14	23
	PiS	37	22	17	15	6	3	110
	Samoobrona		35	65				2
	Sojusz Lewicy Demokratycznej	25	5	32	27	6	6	28
	żadna	27	8	31	24		10	8
	inne	44	14	18	6	11	6	9
	niezdecydowani	45	22	7	20	6		71

Jakiego rodzaju były to książki?									
		ODPOWIEDZI W PROC.							LICZBA OSÓB
		literatura piękna i książki „do czytania” (kryminały, romanse, przygody itp.)	książki naukowe i zawierające wiedzę (o historii, przyrodzie, polityce, znanych ludziach itp.)	poradniki różnego rodzaju i przewodniki turystyczne	albumy	książki religijne	inne	trudno powiedzieć	
OGÓLEM		52	59	33	17	12	7	1	548
PŁEĆ	mężczyźni	48	62	31	20	12	7	2	255
	kobiety	56	57	34	15	12	8	1	293
WIEK	15-19 lat	47	56	16	10	2		1	68
	20-29 lat	50	67	34	19	16	8	1	121
	30-39 lat	48	57	35	16	8	12		99
	40-49 lat	55	74	41	17	10	13		97
	50-59 lat	54	43	36	21	16	6	5	91
	60 lat lub więcej	63	48	26	20	16	1	1	71

WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	62	43	23	14	6	11	1	36
	zasadnicze zawodowe	43	60	26	13	12	10		111
	średnie i pomaturalne	53	52	30	17	12	8	3	179
	licencjat, wyższe	60	67	47	23	13	9		118
	jeszcze się uczy	50	66	31	18	12	1	1	104
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	43	60	30	12	10	9	1	192
	miasto do 100 tys.	59	56	29	18	14	6	2	161
	miasto 101-500 tys.	45	64	38	16	12	8	1	116
	miasto pow. 500 tys.	73	54	39	31	12	4		79
REGION	małopolski	52	57	19	17	6	8	1	83
	wschodni	41	59	50	14	13	7		59
	katowicki	51	65	24	16	10	9	4	79
	dolnośląski	66	35	33	4	1	7		53
	wielkopolski	52	60	39	24	5	15		67
	pomorski	41	64	24	7	11	9	3	77
	centralny	60	62	40	29	24	1	0	129
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	52	62	33	18	9	9	1	300
	nie pracuje zawodowo	53	55	33	16	14	5	2	247
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	54	64	46	18	12	15		76
	prywatni przedsiębiorcy	66	49	45	6		12		26
	pracownicy administracji i usług	54	61	26	20	9	4	2	104
	robotnicy	40	64	29	21	10	11		75
	rolnicy	60	70	11	15	15			19
	gospodynie domowe	34	38	47	3	11	20		27
	emeryci i renciści	60	49	30	20	19	5	3	97
	uczniowie i studenci	50	66	31	18	12	1	1	104
	bezrobotni	62	51	34	9	8	4	2	20
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	53	68	35	17	9	7		190
	średnia	52	55	30	19	13	7	2	330
	zła	52	40	49	9	9	17	2	27

STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	52	55	31	15	15	6	1	290
	wierzący i niereg. praktykujący	50	59	40	22	12	11	1	164
	wierzący lecz niepraktykujący	60	68	24	15	1	5	2	77
	niewierzący	41	73	25	19	4		5	16
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	60	63	51	24	9	7		48
	centrolewicowe	52	61	30	23	13	4		53
	centroprawicowe	61	50	34	17	12	7		73
	prawicowe	54	64	34	20	16	8	2	150
	trudno powiedzieć	47	57	28	13	10	8	1	223
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	52	55	32	18	8	11	3	94
	raczej się nie interesuje	53	60	30	13	13	8	0	214
	raczej się interesuje	53	58	35	21	13	5	2	204
	bardzo się interesuje	48	73	40	25	4	10		36
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LPR	67	41					15	3
	PO	56	55	35	17	7	7		173
	Partia Demokratyczna	59	58	27					11
	PSL	55	89	36	18	43	17		16
	PiS	45	55	47	27	24	2	5	69
	Samoobrona	35	65		35				2
	Sojusz Lewicy Demokratycznej	52	60	61	39	13	17		21
	żadna	71	66	14	14	14			6
	inne	75	83	16	11				5
	niezdecydowani	53	55	20	12	13	8	3	39

Czy gdy był(a) Pan(i) dzieckiem, to w Pana(i) domu były książki?					
		ODPOWIEDZI W PROC.			LICZBA OSÓB
		tak	nie	Nie pamiętam	
OGÓLEM		85	14	1	1005
PŁEĆ	mężczyźni	87	13	1	480
	kobiety	84	15	0	525
WIEK	15-19 lat	94	6		84

	20-29 lat	93	6	1	199
	30-39 lat	92	8		168
	40-49 lat	91	9		161
	50-59 lat	83	17	0	178
	60 lat lub więcej	68	31	1	215
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	60	38	2	156
	zasadnicze zawodowe	82	17	1	277
	średnie i pomaturalne	92	8		296
	licencjat, wyższe	96	4		140
	jeszcze się uczy	96	4		136
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	79	20	1	379
	miasto do 100 tys.	89	11	0	327
	miasto 101-500 tys.	87	13		178
	miasto pow. 500 tys.	95	5		121
REGION	małopolski	82	17	1	163
	wschodni	81	16	2	110
	katowicki	87	12	0	157
	dolnośląski	90	10		104
	wielkopolski	86	14		123
	pomorski	86	14	0	137
	centralny	86	14	0	211
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	91	8	0	483
	nie pracuje zawodowo	80	19	1	522
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	94	6		87
	prywatni przedsiębiorcy	93	7		31
	pracownicy administracji i usług	92	8		155
	robotnicy	89	10	1	179
	rolnicy	91	9		31
	gospodynie domowe	88	12		45
	emeryci i renciści	71	29	1	289
	uczniowie i studenci	96	4		136
	bezrobotni	84	14	1	52
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	93	7		284
	średnia	84	15	1	605
	zła	75	24	2	116
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	83	17	0	545
	wierzący i niereg. praktykujący	88	12	0	310

	wierzący lecz niepraktykujący	88	11	2	129
	niewierzący	99	1		21
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	88	12		77
	centrolewicowe	93	7		73
	centroprawicowe	86	14		107
	prawicowe	86	13	1	253
	trudno powiedzieć	84	16	1	495
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	79	21	0	208
	raczej się nie interesuje	88	11	0	418
	raczej się interesuje	86	13	1	328
	bardzo się interesuje	90	10		51
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LPR	84	16		7
	PO	90	10		267
	Partia Demokratyczna	100			15
	PSL	82	18		25
	PiS	86	13	0	127
	Samoobrona	100			5
	Sojusz Lewicy Demokratycznej	91	9		32
	żadna	72	28		10
	inne	93	7		11
	niezdecydowani	77	19	4	87

Czy gdy był(a) Pan(i) dzieckiem, to w Pana(i) domu rodzice kupowali książki?					
		ODPOWIEDZI W PROC.			LICZBA OSÓB
		tak	nie	Nie pamiętam	
OGÓLEM		74	23	3	1005
PŁEĆ	mężczyźni	73	23	3	480
	kobiety	74	23	2	525
WIEK	15-19 lat	91	7	1	84
	20-29 lat	90	9	1	199
	30-39 lat	84	12	4	168
	40-49 lat	74	23	3	161
	50-59 lat	66	30	4	178

	60 lat lub więcej	50	47	3	215
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	41	56	4	156
	zasadnicze zawodowe	68	27	5	277
	średnie i pomaturalne	82	17	2	296
	licencjat, wyższe	87	12	1	140
	jeszcze się uczy	94	5	1	136
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	66	31	3	379
	miasto do 100 tys.	74	22	4	327
	miasto 101-500 tys.	79	20	1	178
	miasto pow. 500 tys.	88	8	4	121
REGION	małopolski	63	33	4	163
	wschodni	72	24	3	110
	katowicki	75	21	4	157
	dolnośląski	79	21		104
	wielkopolski	78	19	3	123
	pomorski	75	24	1	137
	centralny	76	21	3	211
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	79	17	4	483
	nie pracuje zawodowo	69	29	2	522
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	87	12	1	87
	prywatni przedsiębiorcy	90	10		31
	pracownicy administracji i usług	82	14	4	155
	robotnicy	73	21	6	179
	rolnicy	69	31		31
	gospodynie domowe	80	17	3	45
	emeryci i renciści	55	43	2	289
	uczniowie i studenci	94	5	1	136
	bezrobotni	71	29		52
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	87	11	1	284
	średnia	71	25	3	605
	zła	53	42	5	116
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	69	28	3	545
	wierzący i niereg. praktykujący	78	19	3	310
	wierzący lecz niepraktykujący	78	19	3	129
	niewierzący	99	1		21
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	70	29	1	77
	centrolewicowe	80	13	7	73

	centroprawicowe	74	24	2	107
	prawicowe	73	24	2	253
	trudno powiedzieć	74	23	3	495
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	70	26	5	208
	raczej się nie interesuje	76	22	2	418
	raczej się interesuje	74	22	3	328
	bardzo się interesuje	71	29		51
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LPR	70	30		7
	PO	81	18	1	267
	Partia Demokratyczna	96	4		15
	PSL	63	37		25
	PiS	73	26	1	127
	Samoobrona	29	38	33	5
	Sojusz Lewicy Demokratycznej	84	14	2	32
	żadna	68	32		10
	inne	75	25		11
	niezdecydowani	70	23	6	87

Czy gdy był(a) Pan(i) dzieckiem, to w Pana(i) domu rodzice wypożyczali książki z biblioteki?					
		ODPOWIEDZI W PROC.			LICZBA OSÓB
		tak	nie	Nie pamiętam	
OGÓŁEM		58	35	7	1005
PŁEĆ	mężczyźni	58	35	7	480
	kobiety	59	34	7	525
WIEK	15-19 lat	71	29		84
	20-29 lat	67	26	7	199
	30-39 lat	65	30	4	168
	40-49 lat	56	31	13	161
	50-59 lat	55	38	7	178
	60 lat lub więcej	45	49	6	215
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	40	54	6	156
	zasadnicze zawodowe	48	40	12	277
	średnie i pomaturalne	66	28	6	296
	licencjat, wyższe	70	25	5	140
	jeszcze się uczy	71	27	2	136

MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	56	39	6	379
	miasto do 100 tys.	56	35	10	327
	miasto 101-500 tys.	58	38	3	178
	miasto pow. 500 tys.	74	17	10	121
REGION	małopolski	50	42	8	163
	wschodni	55	41	4	110
	katowicki	56	35	9	157
	dolnośląski	64	35	1	104
	wielkopolski	62	29	10	123
	pomorski	58	36	6	137
	centralny	64	29	8	211
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	60	30	10	483
	nie pracuje zawodowo	57	39	4	522
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	72	24	3	87
	prywatni przedsiębiorcy	80	20		31
	pracownicy administracji i usług	66	26	8	155
	robotnicy	44	38	18	179
	rolnicy	65	27	8	31
	gospodynie domowe	63	33	4	45
	emeryci i renciści	48	46	5	289
	uczniowie i studenci	71	27	2	136
	bezrobotni	62	38		52
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	74	22	4	284
	średnia	55	38	8	605
	zła	41	49	10	116
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	55	38	7	545
	wierzący i niereg. praktykujący	59	33	8	310
	wierzący lecz niepraktykujący	68	24	7	129
	niewierzący	70	30		21
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	49	49	2	77
	centrolewicowe	80	17	2	73
	centroprawicowe	57	40	3	107
	prawicowe	62	31	7	253
	trudno powiedzieć	55	36	9	495
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	49	39	11	208
	raczej się nie interesuje	57	35	7	418
	raczej się interesuje	63	33	4	328

	bardzo się interesuje	74	22	4	51
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LPR	84	16		7
	PO	70	24	6	267
	Partia Demokratyczna	77	23		15
	PSL	61	39		25
	PiS	46	46	8	127
	Samoobrona	62	38		5
	Sojusz Lewicy Demokratycznej	59	39	1	32
	żadna	81	19		10
	inne	65	31	4	11
	niezdecydowani	51	37	11	87

Czy gdy był(a) Pan(i) dzieckiem, to w Pana(i) domu rodzice lub inni dorośli czytali Pani(u) książki na głos?

		ODPOWIEDZI W PROC.			LICZBA OSÓB
		tak	nie	Nie pamiętam	
OGÓLEM		55	38	7	1005
PŁEĆ	mężczyźni	55	38	7	480
	kobiety	54	38	8	525
WIEK	15-19 lat	72	26	2	84
	20-29 lat	65	28	7	199
	30-39 lat	64	29	7	168
	40-49 lat	54	32	13	161
	50-59 lat	48	46	6	178
	60 lat lub więcej	36	57	7	215
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	32	64	5	156
	zasadnicze zawodowe	41	48	12	277
	średnie i pomaturalne	62	32	5	296
	licencjat, wyższe	75	18	7	140
	jeszcze się uczy	72	22	6	136
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	50	44	6	379
	miasto do 100 tys.	52	41	7	327
	miasto 101-500 tys.	60	32	8	178
	miasto pow. 500 tys.	70	21	10	121
REGION	małopolski	46	45	9	163
	wschodni	63	35	2	110
	katowicki	58	31	11	157

	dolnośląski	53	45	2	104
	wielkopolski	55	35	11	123
	pomorski	54	42	4	137
	centralny	56	36	9	211
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	60	31	9	483
	nie pracuje zawodowo	50	45	5	522
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	77	17	6	87
	prywatni przedsiębiorcy	86	14		31
	pracownicy administracji i usług	61	25	14	155
	robotnicy	46	43	11	179
	rolnicy	59	41		31
	gospodynie domowe	53	40	7	45
	emeryci i renciści	38	56	6	289
	uczniowie i studenci	72	22	6	136
	bezrobotni	50	50		52
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	68	27	5	284
	średnia	52	40	8	605
	zła	34	56	10	116
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	54	38	8	545
	wierzący i niereg. praktykujący	52	42	7	310
	wierzący lecz niepraktykujący	66	29	5	129
	niewierzący	51	49		21
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	54	38	8	77
	centrolewicowe	64	33	3	73
	centroprawicowe	54	42	5	107
	prawicowe	56	37	7	253
	trudno powiedzieć	53	38	9	495
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	48	44	8	208
	raczej się nie interesuje	56	36	8	418
	raczej się interesuje	57	36	6	328
	bardzo się interesuje	54	40	6	51
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LPR	32	68		7
	PO	58	33	9	267
	Partia Demokratyczna	82	18		15
	PSL	54	46		25
	PiS	49	45	6	127

	Samoobrona	18	44	38	5
	Sojusz Lewicy Demokratycznej	66	34		32
	żadna	64	36		10
	inne	76	20	3	11
	niezdecydowani	57	35	8	87

Czy gdy był(a) Pan(i) dzieckiem, to w Pana(i) domu rodzice lub inni dorośli zachęcali Pana(nią) do czytania książek?					
		ODPOWIEDZI W PROC.			LICZBA OSÓB
		tak	nie	Nie pamiętam	
OGÓŁEM		79	19	2	1005
PŁEĆ	mężczyźni	80	18	2	480
	kobiety	78	19	3	525
WIEK	15-19 lat	85	15		84
	20-29 lat	87	11	3	199
	30-39 lat	85	13	2	168
	40-49 lat	84	14	2	161
	50-59 lat	75	22	4	178
	60 lat lub więcej	66	32	2	215
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	55	42	3	156
	zasadnicze zawodowe	76	20	3	277
	średnie i pomaturalne	87	11	2	296
	licencjat, wyższe	87	12	1	140
	jeszcze się uczy	89	10	2	136
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	76	22	2	379
	miasto do 100 tys.	76	21	3	327
	miasto 101-500 tys.	84	15	0	178
	miasto pow. 500 tys.	90	6	4	121
REGION	małopolski	72	26	2	163
	wschodni	79	20	1	110
	katowicki	86	12	3	157
	dolnośląski	81	19		104
	wielkopolski	78	19	3	123
	pomorski	73	25	3	137
	centralny	85	12	3	211
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	84	13	3	483
	nie pracuje zawodowo	75	23	2	522

GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	91	9		87
	prywatni przedsiębiorcy	96	4		31
	pracownicy administracji i usług	85	12	2	155
	robotnicy	78	17	5	179
	rolnicy	80	19	2	31
	gospodynie domowe	80	14	7	45
	emeryci i renciści	65	33	2	289
	uczniowie i studenci	89	10	2	136
	bezrobotni	87	12	1	52
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	87	13	0	284
	średnia	78	19	3	605
	zła	66	30	4	116
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	78	20	2	545
	wierzący i niereg. praktykujący	78	19	3	310
	wierzący lecz niepraktykujący	88	10	2	129
	niewierzący	72	28		21
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	84	16		77
	centrolewicowe	80	15	5	73
	centroprawicowe	79	18	2	107
	prawicowe	78	21	1	253
	trudno powiedzieć	79	18	3	495
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	73	22	5	208
	raczej się nie interesuje	81	16	2	418
	raczej się interesuje	80	19	1	328
	bardzo się interesuje	81	18	1	51
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LPR	72	28		7
	PO	81	18	1	267
	Partia Demokratyczna	85	15		15
	PSL	81	17	2	25
	PiS	73	25	2	127
	Samoobrona	89	11		5
	Sojusz Lewicy Demokratycznej	88	12		32
	żadna	91	9		10
	inne	94	6		11
	niezdecydowani	80	16	5	87

